

Szczególne tryby rejestracji aktów stanu cywilnego

Transkrypcja aktów stanu cywilnego. Rejestracja zdarzeń z zakresu rejestracji stanu cywilnego, które nastąpiły poza granicami RP i nie zostały tam zarejestrowane. Odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego.

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane jest do kierowników i zastępców kierowników USC, a także osób zajmujących się transkrypcją aktów stanu cywilnego, rejestracją zdarzeń z zakresu rejestracji stanu cywilnego, które nastąpiły poza granicami RP i nie zostały tam zarejestrowane czy odtworzeniem treści zagranicznego aktu stanu cywilnego a także administracyjną zmianą imienia i nazwiska.

Omówione zostaną niecodzienne sytuacje związane z transkrypcją oraz rejestracją aktów stanu cywilnego

Dzięki udziałowi w naszym szkoleniu uzyskają Państwo możliwość szczegółowego wejścia w problematykę związaną zarówno z transkrypcją aktów stanu cywilnego, rejestracją zdarzeń w obszarze stanu cywilnego, które nastąpiły poza granicami RP i nie zostały tam zarejestrowane. Prelegentka szczegółowo zagłębi się również w problematykę związaną z administracyjną zmianą imienia i nazwiska. Zdobyta podczas szkolenia wiedza pozwoli Państwu na szybkie i zdecydowane podejmowanie decyzji oraz zdjęcie z Państwa wątpliwości wynikające z konieczności pracy z zagranicznymi dokumentami. Dlatego też, podczas videoszkolenia prelegent z ponad 20-letnim stażem pracy w zakresie rejestracji stanu cywilnego, powie Państwu jak sprawdzić, czy dokumenty zagraniczne są autentyczne, jeśli nie ma konwencji i odpisów wielojęzycznych? Jakimi źródłami badać wiarygodność dokumentów? Jakie cechy charakterystyczne zawierają te dokumenty? A także kiedy następuje data wykonalności decyzji zmiany imienia i nazwiska? Czy jest to data dostarczenia do strony, data, kiedy minie okres na odwołanie, czy decyzja natychmiastowa?

W programie m.in.:

- Obywatel Francji, posiadający również obywatelstwo polskie, złożył wniosek o transkrypcję aktu małżeństwa z Francji, na którym widnieje wzmianka o rozwodzie. Jednocześnie złożył wniosek o uznanie orzeczenia zgodnie z wyrokiem sądu, w którym brakuje klauzuli wykonalności, a rozwód był w 2014 r. Potrzebne jest zaświadczenie dotyczące orzeczeń w sprawach małżeńskich. Jeżeli wyrok rozwiązujący małżeństwo jest z 2014 roku, to czy Francja wyda zaświadczenie na podstawie nowego rozporządzenia (przepis art. 36) czy jeszcze wg starego (przepis art. 39), jeżeli we Francji nie chcą wydać zaświadczenia?
- Transkrypcja zagranicznych aktów potwierdzających związki partnerskie, związki tej samej płci - jak zachować się z aktem małżeństwa, gdzie partnerami są dwaj mężczyźni? Jaka jest procedura administracyjna w takim przypadku? Do kogo można się odwołać?
- Składanie oświadczeń przez małżonków o noszonych nazwiskach - wybór właściwego prawa, zasady
- Jak radzić sobie z osobami zaburzonymi psychicznie lub wnioskami z zakładów karnych?
- Czy można dokonać zmiany nazwiska na wniosek osoby będącej w związku partnerskim?
- Decyzja odmowna w przypadku zmiany imion i nazwisk. Czy zawsze godzić się na żądanie strony?
- Jaka jest procedura zmiany nazwiska dziecka (nazwisko biologicznego ojca) na nazwisko obecnego męża, zanim nastąpi proces adopcyjny/przysposabiający?

Szczegółowy program szkolenia:

Pytania uczestników, na jakie udzieliliśmy odpowiedzi podczas ostatnich szkoleń:

- Transkrypcja aktu urodzenia kobiety, która urodziła się w Toronto. Jako dziecko wróciła z rodzicami do Polski. Gdy miała 18 lat został jej wydany dowód osobisty i nadany numer PESEL, ale okazało się, że nigdy nie została zarobiona transkrypcja aktu urodzenia. W numerze PESEL ma wpisane imię Julia Zofia, a w akcie urodzenia imię Julie. Jak w takim przypadku przeprowadzić transkrypcję aktu?
- Czy małżeństwo zawarte w Finlandii może być udzielone przez notariusza?
- Czy można oddać do transkrypcji oryginał aktu, który ciężko uzyskać na Ukrainie?
- Czy można pozostawić poświadczoną kopię i protokół zwrotu?
- Mieliśmy kobietę z Izraela, która miała dokument od notariusza potwierdzający tłumaczenie, z którego wynikało, że notariusz zawarł w ich imieniu na podstawie pełnomocnictwa małżeństwo w Paragwaju. Akt małżeństwa przetłumaczony był z języka hiszpańskiego na hebrajski. Co w takiej sytuacji?
- Transkrypcja aktu zgonu na podstawie niemieckiego odpisu wielojęzycznego, w którym są dane drugiego małżonka. Czy przepisujemy dane drugiego małżonka, jeżeli osoba zmarła jest wdowcem?
- Otrzymaliśmy z konsulatu wnioski o transkrypcję aktu urodzenia dziecka, jego rodzice są obywatelami Polski. Wniosek został podpisany tylko przez matkę. Co w takiej sytuacji?
- Transkrypcja aktu urodzenia, w którym wpisany jest ojciec dziecka, ale matka jest już po rozwodzie. Zgodnie z prawem mamy domniemanie pochodzenia dziecka od męża matki. Czy wniosek podpisuje matka i ojciec, który jest wpisany w akcie?
- W brytyjskim akcie urodzenia dziecka rodzice mający polski akt małżeństwa nadali dwuczłonowe nazwisko, składające się z nazwiska ojca i matki. W akcie małżeństwa jest wpisane, że dziecko ma mieć nadane nazwisko ojca. Co w takiej sytuacji?
- Rejestracja noworodka. Matka stanu cywilny panna, pochodzi z Kolumbii, ojciec Wenezuelczyk. Oświadczyli, że dziecko zgodnie z uznaniem ojcostwa ma nosić nazwisko dwuczłonowe, lecz pierwszym członem ma być nazwisko ojca. Co w takim przypadku?
- Mężczyzna jest obywatelem Egiptu i posiada trójczłonowe nazwisko. Kobieta jest Polką i po ślubie chce mieć podwójne nazwisko. Czy musi wybrać, który człon nazwiska po mężu będzie nosić?
- Jak poinformować cudzoziemca, jeżeli nie złożył wniosku o transkrypcję i oświadczenia o nazwisku? Gdzie wysłać taką informację?
- Czy możemy odmówić transkrypcji, jeżeli pierwszy ślub nie jest umiejscowiony?
- Czy na wniosek stron można wpisać nazwę zagraniczną, jeżeli jedno dziecko ma wpisane w akcie urodzenia Hannover, a drugie Hanower?
- Jeżeli w akcie urodzenia miejsce urodzenia dziecka jest Polska, to czy należy zrobić sprostowanie?
- Mężczyzna jako dziecko wyjechał z rodzicami do Niemiec i tam zostało mu zmienione imię i nazwisko na niemieckie. W Polsce funkcjonuje pod polskimi danymi, ma polski dowód osobisty, a w Niemczech ma niemieckie dokumenty. W Polsce przeprowadzono transkrypcję aktu małżeństwa z danymi niemieckimi, a w Polsce funkcjonuje z polskimi danymi jako kawaler. Dzieci w aktach urodzenia mają wpisane niemieckie dane ojca. Co w takim przypadku?
- Czy do transkrypcji możemy przyjmować dokument w formie elektronicznej, np. dokument elektroniczny od koronera z Wielkiej Brytanii, stwierdzający zgon obywatela Polski?
- Jak zweryfikować rozwód elektroniczny w Wielkiej Brytanii? Czy wymagać apostille do takiego rozwodu?
- Czy informujemy ojca o wszczęciu postępowania, jeżeli do wniosku było doręczone postanowienie sądu o zgodzie na zmianę nazwiska dziecka?

- Czy istnieje strona lub wzorzec z listą imion dla dzieci? czy jest strona/ wzorzec dot. imion, bo dzisiaj rodzice mają różne pomysły imion.

1. Transkrypcja zagranicznych aktów stanu cywilnego - zasady transkrypcji aktów stanu cywilnego oraz najważniejsze przesłanki

- Kiedy dokonujemy transkrypcji z urzędu?
- Czy przy transkrypcji należy robić uzupełnienie lub/i sprostowanie i wydać odpis po każdej czynności?
- Jakie dane należy wpisać z aktów stanu cywilnego krajów muzułmańskich, w których występuje kilkanaście nazwisk? Czy wpisywać wszystko? Skąd pochodzi wiedza, jak dana osoba ma na imię i na nazwisko?
- Czy wniosek o transkrypcję aktu małżeństwa wraz z oświadczeniem o noszonych nazwiskach podpisanych przez małżonków może złożyć w ich imieniu ktoś z rodziny lub pełnomocnik?
- Dostaliśmy do transkrypcji aktu zgonu z Niemiec, w którym imię zmarłego jest Henrich a w akcie urodzenia i małżeństwa mamy imię Henryk. Czy po dokonaniu transkrypcji można sprostować ten akt?
- Co w przypadku transkrypcji aktu urodzenia dziecka w Norwegii, jeżeli rodzice nie są małżeństwem?
- W tłumaczeniu AU z Egiptu jest jedno imię, natomiast osoba twierdzi, że posługuje się dodatkowo trzema imionami od ojca. Jak sporządzić zapewnienie?
- Obywatel Francji, posiadający również obywatelstwo polskie, złożył wniosek o transkrypcję aktu małżeństwa z Francji, na którym widnieje wzmianka o rozwodzie. Jednocześnie złożył wniosek o uznanie orzeczenia zgodnie z wyrokiem sądu, w którym brakuje klauzuli wykonalności, a rozwód był w 2014 r. Potrzebne jest zaświadczenie dotyczące orzeczeń w sprawach małżeńskich. Jeżeli wyrok rozwiązujący małżeństwo jest z 2014 roku, to czy Francja wyda zaświadczenie na podstawie nowego rozporządzenia (przepis art. 36) czy jeszcze wg starego (przepis art. 39), jeżeli we Francji nie chcą wydać zaświadczenia?
- Transkrypcje aktów małżeństwa z krajów egzotycznych. Jakie dokumenty należy przyjmować z państw arabskich?
- Transkrypcje aktu małżeństwa z USA. Czy sprostować akt w sytuacji, w której tłumacz wpisał imię i nazwisko w miejsce rubryki z imieniem?
- Wniosek o transkrypcję AM - Polska i obywatel USA. Czy wniosek podpisują oboje małżonkowie czy tylko Polska?
- Pisownia nazw miejscowości położonych poza granicami RP
- Odmowa transkrypcji aktów stanu cywilnego - Czy wydajemy decyzję odmowną, jeżeli nie możemy potwierdzić tożsamości osoby, jeżeli została wezwana do uzupełnienia braków formalnych?
- Postępowanie w przypadku transkrypcji zagranicznych elektronicznych aktów stanu cywilnego - czy na tłumaczeniu musi być informacja, że jest to tłumaczenie z dokumentu elektronicznego?
- Transkrypcja zagranicznych aktów potwierdzających związki partnerskie, związki tej samej płci - jak zachować się z aktem małżeństwa, gdzie partnerami są dwaj mężczyźni? Jaka jest procedura administracyjna w takim przypadku? Do kogo można się odwołać?
- Rejestracja zdarzeń z zakresu rejestracji stanu cywilnego, które nastąpiły poza granicami RP i nie zostały tam zarejestrowane lub gdy w danym państwie nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego - przesłanki rejestracji, odmowa rejestracji a także zadania konsula przy rejestracji zdarzeń mających miejsce za granicą
- Odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego

- Inne szczególne tryby rejestracji stanu cywilnego
- Składanie oświadczeń przez małżonków o noszonych nazwiskach - wybór właściwego prawa, zasady
- Jak zastosować dokumenty z Kenii, w których występują imiona i nazwiska plemienne lub ukraińskie, gdzie imiona są odojcowskie? Jak dokonać rejestracji w sytuacji, w której ciężko określić co jest imieniem, a co nazwiskiem?
- Z aktów zagranicznych wynika, że Polka używa za granicą innego nazwiska, pozbawionego znaków diakrytycznych. Czy jesteśmy w mocy zostawić używane nazwisko, czy wydać transkrypcję z prawidłowym nazwiskiem? Co w sytuacji wniosku o uzupełnienie aktu, w którym nazwisko jest inne? Czy słuszne jest sprostowanie nazwiska, które przyjęła przy zawarciu małżeństwa? Do którego momentu mamy prawo ingerować w sprawę sprostowania nazwiska?

2. Sprawdzanie ważności oraz wiarygodności zagranicznych aktów stanu cywilnego

- Jak sprawdzić, czy dokumenty zagraniczne są autentyczne, jeśli nie ma konwencji i odpisów wielojęzycznych? Jakimi źródłami badać wiarygodność dokumentów? Jakie cechy charakterystyczne zawierają te dokumenty?
- Jak sprawdzić, czy otrzymany dokument jest właściwy?
- Jakich dokumentów należy wymagać od norweskich rodziców, którzy nie są małżeństwem, a rejestrują urodzenie dziecka na podstawie przepisu art. 99?
- Legalizacja czy apostille - różnice, zasady żądania niniejszych dokumentów

3. Zmiana imienia i nazwiska w trybie administracyjnym. Aspekty prawne oraz przesłanki zmiany imienia lub nazwiska - jakie są zasady prowadzenia postępowania o zmianę imienia i nazwiska? Jakie są obowiązkowe elementy podania o zmianę nazwiska i imienia?

- Jaki jest stosunek Rady Języka do zmiany imienia i nazwiska?
- Procedura nadawania nazwisk dwuczłonowych - Kiedy nazwisko powinno być pisane z pauzą, kiedy bez, a kiedy z kreską? Co w przypadku, gdy nazwisko jest dwuczłonowe, a po ślubie będzie trzecie nazwisko? Czy takie nazwiska powinny być pisane przy zmianach z kreską?
- Jak radzić sobie z osobami zaburzonymi psychicznie lub wnioskami z zakładów karnych?
- Jaka jest procedura powrotu do nazwiska rodowego po 3 miesiącach od rozvodu?
- Rejestracja imion staropolskich i ich prostowanie np. Franek/Franciszek
- Kto może zostać wnioskodawcą, a kto nie może i jak to zrobić? Czy należy złożyć wniosek o zmianę imienia i nazwiska? Czy to dotyczy osoby pełnoletniej, czy niepełnoletniej? Czy osoba niepełnoletnia może działać przez pełnomocnika? Jak postępować aby wydawane decyzje nie były później negowane przez sądy?
- Kiedy następuje data wykonalności decyzji zmiany imienia i nazwiska? Czy jest to data dostarczenia do strony, data, kiedy minie okres na odwołanie, czy decyzja natychmiastowa?
- Czy muszą być dwa podpisy obojga rodziców, jeśli jeden rodzic jest ubezwłasnowolniony lub pozbawiony praw rodzicielskich?
- Czy ojciec z ograniczoną władzą rodzicielską musi wyrazić zgodę na zmianę nazwiska dziecka?
- Czy można zmienić nazwiska w rejestrze PESEL, nanieść wzmianki o zmianie imienia i nazwiska w sytuacji, w której konsulnat przyjął decyzję, ale nie przekazał ich do osób zainteresowanych?
- Jak postępujemy w przypadku złożenia wniosku o zmianę nazwiska, jeżeli kobieta źle się czuje z

nazwiskiem męża, a są 22 lat po ślubie i nie zamierzają się rozwieść?

- Kobieta miała nieślubne dziecko, wyszła za mąż (nie za ojca dziecka). Mąż przyjął nazwisko żony. Następnie przysposobił dziecko żony. Teraz chcą zmienić sobie i trójce dzieci nazwiska na nazwisko rodowe męża, żeby cyt.: „było tak, jak ma być prawidłowo”. Jaką znaleźć podstawę zmiany nazwiska?
- Matka będzie składać wnioski o zmianę nazwisk dzieci, wcześniej dokonała zmiany swojego nazwiska po rozwodzie, ale po upływie 3 miesięcy. Ojciec pozbawiony praw. Babcia jako opiekun prawny tych dzieci pobiera świadczenia rodzinne, więc prawdopodobnie matka ma zabrane prawa lub miała prawa ograniczone. Co w takiej sytuacji?
- Czy można dokonać zmiany nazwiska na wniosek osoby będącej w związku partnerskim?
- Czy ojciec z ograniczoną władzą rodzicielską powinien wyrażać zgodę na zmianę nazwiska lub imienia dziecka? Czy urząd powinien go zawiadamiać o zmianie?
- PRZYKŁAD: osoba złożyła wniosek o zmianę imienia i drugi wniosek o zmianę nazwiska. Po zmianie imienia osoba składająca wniosek o zmianę nazwiska już nie istniała, zostało to zmienione w rejestrze PESEL. Jaka powinna być procedura w takiej sytuacji?
- Polka mieszkająca we Francji przesłała wniosek o zmianę nazwiska, nie wskazując, na jakie nazwisko chce zmienić, bez oświadczenia, że nie składała wniosku przed innym organem. Wezwaliśmy ją o uzupełnienie wniosku ze wskazaniem, że może tę sprawę załatwić przed konsulem
- Jaka jest specyfika nadawania nazwisk w Hiszpanii?

4. Uzasadnienie wniosku oraz zasadność żądania dokumentów potwierdzających przedstawione uzasadnienie

- Czy należy wymagać uzasadnienia zmiany nazwiska?
- Czy jest obowiązek przedstawienia dokumentu o przemoc w rodzinie, aby przejść na nazwisko matki nie ojca? Czy kierownik USC musi mieć potwierdzenie, że taka sytuacja ma miejsce?
- Czy do zmiany nazwiska w trybie administracyjnym wystarczający jest powód, że jest przemoc w rodzinie i dziecko nie chce nosić nazwiska swojego ojca, a chce nosić nazwisko panieńskie matki?
- Jakie argumenty można uznać w uzasadnieniu zmiany imion i jakie załączniki/dowody brać pod uwagę na potwierdzenie tych argumentów? Przykłady ważnych argumentów/uzasadnień na zmianę imion/nazwisk
- Jakiego dokumentu urzędowego należy wymagać na potwierdzenie zmiany imienia/nazwiska np. we Włoszech, w Niemczech, w Wielkiej Brytanii, w Japonii oraz państw, w których nie ma USC?

5. Zmiana nazwiska rodzica z rozciągnięciem zmiany na nieletnie dziecko. Zmiana nazwiska i imienia małoletniego

- Kiedy stosujemy rozciągnięcie zmiany nazwiska na dzieci?
- Czy zmiana imienia matki rozciąga się na akty urodzeń dzieci?
- Kobieta drugi raz zawarła związek małżeński i przyjęła nazwisko męża. Następnie złożyła wniosek o zmianę nazwiska dla dzieci. Wydaliśmy decyzję pozytywną. Czy powinniśmy wystąpić z wnioskiem o dołączenie wzmianki o zmianie nazwiska w aktach urodzeń dzieci?
- Jak wygląda wniosek o zmianę imienia i nazwiska małoletniego złożony przez rodzinę zastępczą?
- Jaka jest procedura zmiany nazwiska dziecka (nazwisko biologicznego ojca) na nazwisko obecnego

męża, zanim nastąpi proces adopcyjny/przysposabiający?

- Czy dziecko w wieku 13 lat również musi wyrazić zgodę na zmianę imienia lub nazwiska?

6. Zmiana imienia i nazwiska obywatela polskiego za granicą - zasady uznawania orzeczeń organów państw obcych. Ostateczność decyzji administracyjnych

- Czy możemy nanieść zmianę imienia lub nazwiska na podstawie orzeczenia sądowego z innego kraju?
- Procedura zmiany imion na angielskie
- Czy sformułowanie w amerykańskim orzeczeniu rozwodowym o powrocie do nazwiska kobiety sprzed rozvodu jest wiążące w Polsce?
- Kobieta w Niemczech zmieniła imię i od kilku lat nazywa się inaczej niż w Polsce. Ma polski dowód osobisty. Czy zmieniamy jej imię zgodnie z ustawą? Czy należy sporządzić wzmiankę o zmianie imienia na podstawie niemieckiej decyzji?
- Czy dokument o zmianie nazwiska w trybie administracyjnym przez władze Iranu powinien posiadać legalizację?

7. Odmowa zmiany nazwiska i imienia

- Kiedy można zastosować decyzję odmowną?
- Decyzja odmowna w przypadku zmiany imion i nazwisk. Czy zawsze godzić się na żądanie strony?
- Zmiana imion przy małoletnich dzieciach. W jaki sposób pisać decyzje odmowne, jeśli prośba o zmianę nie jest dobrze uzasadniona lub są braki formalne np. brakuje podpisów?
- Jak powinna wyglądać decyzja odmowna w postępowaniu zmiany nazwiska lub imienia? Co się dzieje, gdy decyzja odmowna trafia do organu nadzoru? Co może zrobić organ nadzoru i co powinien zrobić kierownik, kiedy wniosek wraca do ponownego rozpatrzenia?

Prowadzący:

Magdalena Mietła

Wieloletni pracownik administracji samorządowej z **ponad 23 - letnim stażem pracy** w zakresie rejestracji stanu cywilnego; **Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego** w Siemianowicach Śląskich; członek Zarządu Stowarzyszenia Urzędników Stanu Cywilnego - Oddział Śląski.

Absolwentka studiów magisterskich na kierunku Administracja Publiczna w systemie prawa europejskiego Uniwersytetu Opolskiego, studiów podyplomowych na kierunku Zarządzanie zasobami ludzkimi w Wyższej Szkole Humanitas w Sosnowcu, studiów Master of Business Administration (MBA) w Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej.

Niejednokrotnie wypowiadała się jako ekspert w środkach masowego przekazu np. Telewizja Katowice, Radio Katowice, Antyradio, Dziennik Zachodni.

Terminy i szkolenia

Data: 17 listopada 2026 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną